

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๕๐๕ / ๑๕๕๑๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วันที่

3-6-ก.ย. 25๕๗

14.05

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

ดิมป. 3/633.3

30 ก.ย. ๕๗

15.05

๒๗

กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามแดนฯ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๓๒๒๑ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำเสนอเรื่อง การดำเนินงานแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามแดน และการจัดการของเสียจากเรือ ทั้งนี้เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ นั้น

กระทรวงการคลัง ได้พิจารณาแล้วจึงขอเรียนความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการแก้ไขที่ผ่านมา

๑.๑ ปัญหาการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามแดนตามอนุสัญญาบาเซลฯ

ข้อเท็จจริง ตามรายงานการตกค้างของสินค้าดังกล่าวจากกรมศุลกากร พบว่าเกิดขึ้นในช่วงปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๕ มีการนำเข้าเพียง ๔ - ๕ รายเท่านั้น เมื่อคิดเป็นสัดส่วนกับการนำเข้าทั้งระบบแทบจะน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นยางรถยนต์เก่าใช้แล้ว ปัญหาที่ตกค้างในขณะนั้นยางรถยนต์เก่ายังไม่มียกกฎหมายควบคุมในการนำเข้า ต่อมาตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นมา กระทรวงพาณิชย์จึงได้ออกประกาศห้ามนำยางรถที่ใช้แล้วเข้ามาในราชอาณาจักร

การดำเนินการแก้ไขที่ผ่านมา กรมศุลกากรได้ออกกฎระเบียบอย่างเข้มงวดตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เพื่อควบคุมในการขนย้ายของเสียนี้โดยตรงกล่าวคือ กำหนดให้ผู้รับผิดชอบทำเรือ นายเรือหรือตัวแทนของเรือ ต้องใช้ความระมัดระวังในการรับสินค้าประเภทของเสียที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพยากร หรือสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ หากมีการนำเข้ามาถึงเป็นของตกค้างไว้แล้ว นอกจากโทษที่มีตามกฎหมายแล้ว นายเรือหรือตัวแทนของเรือที่นำของเสียเข้ามา นั้น ยังจะต้องรับผิดชอบนำของเสียนั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรทันที ซึ่งหากเพิกเฉยหรือละเลยไม่ดำเนินการนำของเสียนั้นกลับออกไป กรมศุลกากรจะแจ้งให้ผู้รับผิดชอบทำเรือดำเนินการให้ตัวแทนของเรือที่นำของเสียเข้ามา นำของเสียนั้นออกไปนอกราชอาณาจักรโดยพลัน หากพ้นกำหนด ๑๕ วัน นับแต่

/วันแจ้ง...

วันแจ้ง จะถือว่านายเรือไม่ได้จัดการเต็มวิสัยที่จะป้องกันของเสียนั้นเข้ามาทั้งเป็นของตกค้าง โดยจะพิจารณาให้ผู้รับผิดชอบท่าเรือทุกแห่งดัดการให้ใช้ท่าเรือและบริการต่างๆ แก่เรือลำนั้นหรือเรืออื่นๆ ทั้งหมดของเจ้าของเรือลำนั้นตามระยะเวลาที่จะกำหนดตามความร้ายแรงแห่งการกระทำต่อไป

๑.๒ ปัญหาการจัดการของเสียจากเรือตามอนุสัญญา MARPOL ๗๓/๗๘

ข้อเท็จจริง ตามที่ปรากฏข่าวการจับกุมการลักลอบขนน้ำมันที่ใช้แล้วที่ทำเรือแหลมฉบังในช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้น (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) ได้ตั้งข้อสังเกตถึงเรือที่เข้ามาที่ทำเรือแหลมฉบังนั้นปีละ ๕,๐๐๐ ลำ ซึ่งปกติเรือเดินสมุทรเวลาเดินทางไปถึงประเทศไหนจะมีสัญญาณอยู่ว่าน้ำมันเครื่องที่ใช้แล้วครั้งถึงก็ให้ถ่ายทิ้งที่ประเทศนั้น แต่ก็ปรากฏว่าไม่มีเรือลำไหนเลยที่จะมาแจ้งถ่ายน้ำมันเครื่อง แสดงว่าต้องมีการลักลอบ ซึ่งไม่รู้ว่าจะมีจำนวนมากมายขนาดไหนที่แอบไปทำลายสิ่งแวดล้อม ประกอบกับในการประชุมการขนถ่ายของเสียอย่างผิดกฎหมาย ณ ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ไปดูแลเรื่องของเสียน้ำมันจากเรือที่นำเข้ามาทั้งในประเทศไทย ตามที่สมาคมเจ้าเรือไทยได้ยกปัญหาว่าหน่วยงานราชการได้ตีความนำผสมน้ำมันซึ่งเป็นของเสียจากเรือว่าเป็นน้ำมันปรุงแต่งที่ต้องเสียภาษีนั้น

การดำเนินการแก้ไขที่ผ่านมา เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๖ กระทรวงการคลังได้ร่วมประชุมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เพื่อแก้ไขปัญหานี้ในภาพรวมทั้งระบบ ซึ่งที่ประชุมได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ เป็นเจ้าภาพในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลแก้ไขปัญหานี้ทั้งระบบ รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในภาพรวม สำหรับในส่วนของการกระทรวงการคลังก็ได้ดำเนินการออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการนำของเสียจากเรือเข้ามาบำบัดหรือกำจัดเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ รวมทั้งการออกประกาศกระทรวงการคลังยกเว้นอากรให้สำหรับของเสียจากเรือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ ทั้งนี้เพื่อให้การบำบัดหรือกำจัดของเสียจากเรือเป็นไปอย่างถูกวิธี ป้องกันมิให้มีการนำของเสียจากเรือไปทิ้งทะเล อันเป็นเหตุให้เกิดมลพิษต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการเตรียมการเพื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวต่อไป

๒. สำหรับข้อเสนอเพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำเสนอให้กระทรวงการคลังโดยกรมศุลกากร ทำการตรวจสอบการขนส่งของเสียบริเวณหน้าด่านทั้งขาเข้าและขาออก ตามชายแดนระหว่างประเทศและประเทศเพื่อนบ้านที่อาจมีการเคลื่อนย้ายของเสียอันตราย โดยการขนส่งทางบกผ่านจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในประเทศไทยได้ ให้เกิดความรัดกุมยิ่งขึ้นนั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า พันธกิจหนึ่งของกรมศุลกากร คือการเสริมสร้างความปลอดภัยทางการค้าระหว่างประเทศ และปกป้องผลประโยชน์ของชาติ ประชาชนด้วยมาตรการทางศุลกากร ดังนั้น หน้าที่ในการปกป้องสังคมและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นภารกิจหลักอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามใน

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงขณะนี้ กรมศุลกากรได้เข้าไปมีบทบาทกับอนุสัญญาต่างๆ ในด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับสารเคมี และวัตถุอันตรายรวมถึง ๘ อนุสัญญา ซึ่งปรากฏผลงานการจับกุมของด่านศุลกากรตามชายแดน ส่วนใหญ่พบว่าเป็นเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด และสารเคมีที่ใช้ทำความเย็นซึ่งเป็นสารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน ส่วนของเสียอันตรายข้ามแดนตามอนุสัญญาบาเซลฯ ยังไม่ปรากฏว่ามีรายงานการจับกุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรเทพ รัตนกร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร

โทร. ๐ ๒๒๔๙ ๗๓๘๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๙ ๓๓๔๘